

HOTĂRÂREA CURȚII (PRIMA CAMERĂ)
DIN 12 IULIE 1984¹

Carmela Castelli
împotriva
Office national des pensions pour travailleurs salariés
(ONPTS)
[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de Cour du travail din Liège (Belgia)]

„Venit garantat pentru persoanele în vârstă - Tratamente egale”

Cauza 261/83

În cauza 261/83,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Cour du travail din Liège (Belgia) pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

CARMELA CASTELLI

și

OFFICE NATIONAL DES PENSIONS POUR TRAVAILLEURS SALARIÉS (ONPTS),

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 1, 2, 3 și 4 din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, p. 2), precum și privind interpretarea articolelor 7 și 10 din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, 1968),

CURTEA (prima cameră),

compusă din domnii T. Koopmans, președinte de cameră, G. Bosco și R. Joliet, judecători,

avocat general: domnul P. VerLoren van Themaat,
grefier: doamna D. Louterman, administrator,

pronunță prezenta

Hotărâre

---

¹ Limba de procedură: franceza.

1. Întrucât prin Hotărârea din 4 noiembrie 1983, primită la Curte la 21 noiembrie 1972, Cour du travail (Curtea pentru Litigii de Muncă) din Liège a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, trei întrebări preliminare privind interpretarea anumitor dispoziții din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, p. 2) și din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, p. 2), în raport cu punerea în aplicare a Legii belgiene din 1 aprilie 1969 de instituire a unui venit garantat pentru persoanele în vârstă.

2. Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între doamna Castelli și Office national des pensions des travailleurs salariés (ONPTS).

3. Doamna Castelli are cetățenia italiană și beneficiază în Italia de o pensie parțială de urmaș. Începând cu luna mai a anului 1957, aceasta locuiește în Belgia la fiul său care primește o pensie belgiană pentru limită de vârstă. Doamna Castelli nu a lucrat niciodată în Belgia.

4. Prin Decizia din 22 decembrie 1978, ONPTS a refuzat să-i acorde doamnei Castelli venitul garantat pentru persoanele în vârstă reglementat prin legea din 1 aprilie 1969, pe motiv că aceasta nu îndeplinea condițiile impuse prin articolul 1 din această lege, nefiind nici resortisant belgian, nici resortisant al unei țări cu care Belgia a încheiat o convenție de reciprocitate și nici beneficiar al unei pensii pentru limită de vârstă sau de urmaș în Belgia.

5. Doamna Castelli a contestat decizia ONPTS în fața Tribunal du travail (Tribunalul pentru litigii de muncă) din Liège. Prin hotărârea din 23 mai 1980, acesta i-a respins cererea. Doamna Castelli a introdus atunci apel în fața Cour du travail din Liège, pe motiv că cerința de reciprocitate impusă de legea belgiană era contrară dreptului comunitar.

6. Considerând că o hotărâre a Curții era necesară pentru a se pronunța, Cour du travail din Liège a adresat următoarele întrebări:

„a) Având în vedere principiul tratamentului egal prevăzut de regulamentele comunitare în materie de securitate socială, lipsa unei convenții de reciprocitate între două state membre ale Comunității poate împiedica acordarea venitului garantat persoanelor în vârstă atunci când reclamanta, cu toate că nu a avut niciodată calitatea de salariat pe teritoriul statului unde are reședința în momentul formulării cererii, îndeplinește cerința privind durata minimă de ședere impusă de legislația acestui stat pentru acordarea prestației solicitate, se află în întreținerea fiului său care a lucrat în Belgia și care beneficiază de o pensie anticipată sau de o pensie pentru limită de vârstă obișnuită în Belgia, primind o pensie parțială din partea țării sale de origine, Italia, stat membru al CEE în cadrul regimului pentru lucrători salariați italian?

b) Având în vedere că apelanta beneficiază de o pensie parțială în cadrul regimului italian, cazul său poate fi asimilat celui al unei persoane care beneficiază în Belgia de o pensie parțială pentru limită de vârstă sau de urmaș, justificând acordarea unui supliment sub forma venitului garantat pentru persoanele în vârstă?

c) Poate fi apelanta considerată membru al familiei fiului său, care a fost succesiv salariat, beneficiar al unei pensii anticipate și ulterior beneficiar al unei pensii obișnuite pentru limită de vârstă în Belgia, în sensul regulamentelor comunitare, în special al Regulamentelor nr. 1408/71 și nr. 1612/68?”

7. Întrebările adresate se referă la situația unui resortisant al unui stat membru, care beneficiază de o prestație socială în statul respectiv și care s-a mutat în alt stat membru, stat în care nu a lucrat niciodată, unde se află în întreținerea fiului său, chiar el titular al unei prestații de securitate socială în acest al doilea stat. Întrebările urmăresc, în esență, să stabilească dacă această persoană are dreptul să beneficieze de venitul garantat pentru persoanele în vârstă prevăzut de legislația celui de-al doilea stat sau, cel puțin, de diferența între acest venit și valoarea cea mai puțin ridicată a prestației sociale plătite de primul stat membru, fie cu titlu de prestație pentru limită de vârstă în temeiul Regulamentului nr. 1408/71, menționat anterior, fie cu titlu de avantaj social în temeiul Regulamentului nr. 1612/68 al Consiliului menționat anterior.

8. Este necesar mai întâi să se examineze această problemă din perspectiva Regulamentului nr. 1612/68 la care se referă în mod specific cea de-a treia întrebare adresată de către instanța de trimitere.

9. În temeiul articolului 10 din Regulamentul nr. 1612/68, ascendenții aflați în întreținere, oricare ar fi cetățenia acestora, au dreptul de a se instala împreună cu lucrătorul resortisant al unui stat membru angajat pe teritoriul unui alt stat membru. De asemenea, prin Regulamentul nr. 1251/70 (JO L 142, p. 70), dreptul de ședere pe teritoriul unui stat membru a fost extins în cazul ascendenților aflați în întreținerea unui resortisant al unui alt stat membru care a fost angajat în cel dintâi stat. Este, prin urmare, evident că reclamanta în acțiunea principală se regăsește în categoria beneficiarilor Regulamentului nr. 1612/68.

10. În temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68, lucrătorul resortisant al unui stat membru beneficiază, în statul membru gazdă, de „aceleași avantaje sociale și fiscale ca și lucrătorii naționali”. Astfel cum rezultă din Hotărârile din 30 septembrie 1975 (cauza 32/75, Cristini, Rec., p. 1085) și din 16 decembrie 1976 (cauza 63/76, Inzirillo, Rec., p. 2057), egalitatea de tratament impusă prin articolul 7 din Regulamentul nr. 1612/68 urmărește, de asemenea, să împiedice discriminările făcute în detrimentul ascendenților care se află în întreținerea lucrătorului, așa cum este cazul reclamantei în acțiunea principală.

11. După cum a constatat în mod repetat Curtea (Hotărârile din 31 mai 1979, cauza 207/78, Even, Rec., p. 2019 și din 14 ianuarie 1982, cauza 65/81, Reina, Rec., p. 33), noțiunea de avantaj social include toate avantajele „care, indiferent dacă au sau nu legătură cu un contract de muncă, sunt acordate, în general, lucrătorilor naționali, în principal datorită calității lor obiective de lucrători sau pentru simplul fapt că au reședința pe teritoriul național, și a căror extindere la lucrătorii resortisanți ai altor state membre pare, prin urmare, să faciliteze mobilitatea acestora în cadrul Comunității”. Această definiție a noțiunii de avantaj social reținută în mod constant de către Curte determină includerea veniturii garantat persoanelor în vârstă prevăzut de legislația unui stat membru.

12. Este necesar să se răspundă că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 se interpretează în sensul că acordarea unui avantaj social, precum venitul garantat prin legislația unui stat membru pentru persoanele în vârstă, ascendenților aflați în întreținerea unui lucrător nu

poate depinde de existența unei convenții de reciprocitate între acest stat membru și cel al cărui resortisant este ascendentul.

13. Întrucât acest răspuns permite instanței de trimitere să se pronunțe cu privire la acțiunea principală, nu este necesar să se examineze dacă, în situația prezentă, un resortisant al unui stat membru are dreptul de a obține venitul garantat persoanelor în vârstă de legislația unui alt stat membru, în temeiul Regulamentului nr. 1408/71, fie în calitate de membru al familiei unui lucrător migrant stabilit în acest stat, fie în calitate de beneficiar al unei prestații de securitate socială în statul său de origine.

Cu privire la cheltuielile de judecată

14. Cheltuielile efectuate de către guvernul italian, Guvernul Regatului Unit și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA (prima cameră),

pronunțându-se cu privire la întrebarea care i-a fost adresată de către Cour du travail din Liège, prin Hotărârea din 4 noiembrie 1983, hotărăște:

Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO 1968, L 257) se interpretează în sensul că acordarea unui avantaj social, precum venitul garantat prin legislația unui stat membru pentru persoanele în vârstă, ascendenților aflați în întreținerea unui lucrător nu poate depinde de existența unei convenții de reciprocitate între acest stat membru și cel al cărui resortisant este ascendentul.

Koopmans   Bosco   Joliet

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 12 iulie 1984.

Grefier
prin ordin
H. A. Rühl
administrator principal

președintele primei camere
T. Koopmans